

1. Kanał Augustowski

Transgraniczny zabytek budownictwa wodnego z pierwszej połowy XIX wieku. Wybudowany w latach 1824-1839 wg projektu gen. Ignacego Prądzyńskiego. Długość 103,4 km (80 km na terytorium Polski, pozostała część na Białorusi), łączy Biebrzę i Niemen. Na kanale 18 śluz umożliwiają pokonywanie różnic poziomów wód (14 po stronie polskiej, 1 w pasie granicznym i 3 po stronie białoruskiej). Pierwszą z nich jest śluza Dębowa, natomiast śluzą graniczną jest Kurzyniec.

2. Sanktuarium Maryjne w Studzienicznej

Położony na półwyspie na jez. Studzienicznym drewniany kościół z 1847 r. oraz kaplica z obrazem Matki Bożej Studzieniczańskiej (XVIII-wieczna kopia obrazu jasnogórskiego). W pobliżu kaplicy znajduje się studnia, której woda słynie z cudownych właściwości oraz kamienny pomnik upamiętniający wizytę Świętego Jana Pawła II w 1999 r.

3. Śluza Paniewo (dwukomorowa)

Wybudowana w latach 1826-1828 przez inż. Michała Horaina. Znajduje się na 60,90 km kanału i posiada drewniane wrota. Ma 44,40 i 43,6 m długości i 5,80 m szerokości, max. różnica poziomów 6,69 m. Zniszczona podczas działań wojennych, została zrekonstruowana w latach 1947-1979.

4. Śluza Kurzyniec

Wybudowana w 1828 r. przez por. inż. Konstantego Jodkę i inż. Fryderyka Wielhorskiego. Znajduje się na 81,75 km kanału i posiada drewniane wrota. Ma 44,80 m długości i 6 m szerokości, max. różnica poziomów 3,25 m. Graniczne przejście wodne na śluzie Kurzyniec pozwala na przepłynięcie z Augustowa do Grodna. Przejście dla kajaków, rowerów i pieszych jest otwarte w okresie maj – wrzesień.

5. Uroczysko Święte Miejsce nad Rospudą

Starodawne miejsce kultu religijnego. Stoi tu kaplica z 1990 r., duży drewniany świątek, kapliczki szafkowe oraz kilka drewnianych i kamiennych krzyży. Według legendy jeden z krzyży został postawiony przez Jaćwingów po przyjęciu chrztu.

6. Ruiny Pałacu Paca w Dowszpudzie

Pozostałości pałacu Ludwika Michała Paca wybudowanego na początku XIX w. wg projektu włoskich architektów. Do dziś zachowały się arkadowy portyk fasady, wieża narożna nazywana „bocianią”, dwie kondygnacje piwnic. W odrestaurowanej korytarzu (jedynym zachowanym w całości budynku) można obejrzeć makietę przedstawiającą niegdyś wspaniały wygląd budowli i wystawę poświęconą właścicielowi.

7. Skansen Fortyfikacji Prus Wschodnich w Bakalarzewie

Zespół 13 schronów wybudowanych przez Niemców w 1940 r. jako zespół umocnień biegnących wzdłuż dawnej granicy z Prusami. W dwukondygnacyjnym schronie bojowym znajduje się ekspozycja muzealna z wyposażeniem bunkra i uzbrojeniem żołnierzy z czasów II wojny światowej.

8. Wigierska Kolej Wąskotorowa w Płocicznie

Trasa kolejki prowadzi przez Wigierski Park Narodowy i Puszcze Augustowską. Przejazd z Płociczna-Tartak do Kruśnika i z powrotem, z przystankami widokowymi, trwa ok. 2 godzin. Przy stacji znajduje się Muzeum Kolejki.

9. Pokamedulski klasztor w Wigrach

Otoczony z trzech stron jeziorem Wigry pochodzący z XVII w. zabytek architektoniczny w stylu barokowym.

Na terenie klasztoru zwiedzić możemy m.in. Apartamenty Papieskie, Kaplicę Papieską, Krypty w Kościele, Wieżę Zegarową.

10. Muzeum Wigier w Starym Folwarku

Siedziba mieści się w budynku dawnej Stacji Hydrobiologicznej, w której w latach 1927-1939 pracował pionier polskiej limnologii – Alfred Lityński. W muzeum możemy zobaczyć wystawę prezentującą świat przyrody jeziora Wigry, od głębin aż po jego brzegi. Latem jezioro można podziwiać z pokładu 10-osobowej łodzi „Leptodora II” ze szklanym dnem.

11. Kościół pw. Św. Anny w Gibach

Drewniana świątynia powstała w 1912 r. Pierwotnie molenna staroobrzędowców, przeniesiona w 1982 r. ze wsi Pogorzec. Wnętrze kościoła ma typowy puszczański wystrój drewnem i porożem zwierząt. Warto zwrócić uwagę na drogę krzyżową w postaci płaskorzeźb wykonanych przez artystę ze Smolan – Jerzego Szrednickiego.

12. Muzeum Ziemi Sejneńskiej

Siedziba mieści się w klasycystycznej kamienicy z XIX w., tzw. Pałacu Biskupim. W muzeum poznamy historię początków osadnictwa, szkolnictwa, dawnej diecezji oraz dominikanów osiadłych na tych terenach.

13. Bazylika Mniejsza pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Sejnach

Zespół klasztoru dominikanów z murowanym kościołem wybudowanym w latach 1610-1619. Wewnątrz znajduje się tryptyk przedstawiający wizerunek Matki Bożej Sejneńskiej z Dzieciątkiem. Drewniana figura z początku XV w. jest najstarszym zabytkiem ruchomym na Suwalszczyźnie. W dawnym klasztorze mieści się obecnie Muzeum Diecezjalne i Etnograficzne.

14. Dwór Miłosza w Krasnogrudzie

Kompleks dworski z XVII wieku, należący do rodziny Czesława Miłosza. W latach młodości poeta spędzał wakacje w majątku ciotek. Działa tu Międzynarodowe Centrum Dialogu oraz muzeum poświęcone rodzinie Miłoszów.

15. Muzeum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach

Siedziba mieści się w budynku z XIX w., nawiązującym architekturą do dworku szlacheckiego. Maria Konopnicka spędziła tu pierwsze siedem lat życia. Przed muzeum znajduje się ławeczka, na której siedzi postać słynnej poetki. Na tyłach budynku w Zaułku Krasnoludków możemy m. in. przejrzeć się w krzywym zwierciadle czy usiąść przy stole olbrzyma.

16. Kościół w Jeleniewie

Zabytkowa drewniana świątynia z 1878 r. Prawdopodobnie wyposażenie w stylu rokokowym pochodzi z nieistniejącego już kościoła w Magdalenowie k/Wigier. W wieży kościoła, który jest jedynym tej klasy zabytkiem sakralnej architektury drewnianej na Suwalszczyźnie, znajduje się największa w Polsce kolonia nietoperza – nocka łydkowosęga.

17. Osada Jaćwiesko-Pruska we wsi Oszkinie

Kamienno-drewniany kompleks, odwzorowujący dawny gród Jaćwingów. Znajdujące się w osadzie drewniane domy zostały zbudowane na wzór domostw dawnych mieszkańców. Ciekawą atrakcją jest „święty gaj”, gdzie kiedyś odprawiano obrzędy pogańskie.

18. Góra Cisowa

Najwyższe wzniesienia na Suwalszczyźnie (256 m n.p.m.) Utworzona przez morenę czołową ma regularny stożkowaty kształt. Nazywana również Górą Sypaną – według legendy została usypana przez miejscową ludność z ziemi wydobytej w miejscu, gdzie obecnie znajduje się jezioro Kopane. Nazwę „Cisowej” nadano jej od potężnego cisa rosnącego podobno kiedyś na szczycie.

19. Trójstyk granic „Wisztyniec” we wsi Bolcie

Zbiegają się tu granice Polski, Litwy i Rosji (obwodu kaliningradzkiego). Trójstyk wyznacza specjalny granitowy znak graniczny z nazwami i godłami trzech sąsiadujących państw.

20. Molenna w Gabowych Grądach

Powstała w 1948 r. świątynia wzniesiona na rzucie prostokąta, ma drewnianą konstrukcję. Do molenny dobudowana jest dzwonnica. Wewnątrz, na półkach umieszczone są ikony. W 1989 r. molenna została wpisana do rejestru zabytków.

21. Kościół pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Krasnymborze

Pierwotnie wybudowany jako cerkiew w 1589 r., z inicjatywy Adama Chreptowicza. W głównym ołtarzu znajduje się obraz Matki Bożej Krasnoborskiej z XVII w. – według legendy nie daje się skopiować. Jest to najstarsza świątynia na Suwalszczyźnie.

22. Kładka na rzece Biebrza

Kładka turystyczna w okolicy Jałowa i Nowego Lipska, z przeprawą promową (pomostem pływającym) przez Biebrzę. Kładka znajduje się na ścieżce edukacyjnej „Szuszałewo-Nowy Lipsk”, która prowadzi przez mechowiska i lasy bagienne.

23. Muzeum Pisanki w Lipsku

Lipsk jest swoistym zagłębiem pisanek, gdzie tradycje sięgające XIX w. są nadal kultywowane. W muzeum zobaczymy pisanki wykonywane metodą batiku szpilkowego ozdobię charakterystycznym dla regionu ornamentem.

24. Izba Regionalna Ziemi Sztabińskiej

Przybliża codzienne życie poprzednich pokoleń mieszkańców ziemi sztabińskiej. Zobaczymy tu narzędzia użyteczne w pracy rolnika, wyposażenie domu, wyroby rękodzielnicze, wyroby huty sztabińskiej oraz eksponaty związane z hrabią Brzostowskim.

25. Dom rodzinny bł. ks. Jerzego Popiełuszki we wsi Okopy

Po przeciwnej stronie drogi zobaczymy kapliczkę, a obok niej głaz upamiętniający śmierć kapelana. Planowana jest budowa muzeum poświęconego pamięci Popiełuszki.

26. Izba Pamięci ks. Jerzego Popiełuszki w Suchowoli

Otwarta w 1986 r. na plebanii przy parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła. Zgromadzono tu zdjęcia i pamiątki związane z kapłanem zamordowanym przez funkcjonariuszy SB w 1984 r.

27. Geograficzny środek Europy w Suchowoli

W parku miejskim umieszczono tablicę symbolizującą środek Europy, wyznaczony w 1775 r. przez astronoma Szymona Sobiekraskiego.

AUGUSTÓW

Atrakcje Pojezierza Augustowskiego i Suwalszczyzny

1:540 000 (1 cm - 5,4 km)

Baśniowy Szlak Suwalszczyzny	Zabytkowy kościół, kaplica	Informacja turystyczna
Podlaski Szlak Bociani	Zabytkowa cerkiew prawosławna starowierców	Przejście graniczne
Szlak Papieski	Zabytkowy obiekt muzułmański i judaistyczny	Lotnisko przeprawa promowa
Szlak Green Velo	Inny obiekt zabytkowy	Obiekt noclegowy
Szlak August Velo	Muzeum, skansen	Inna atrakcja
Atrakcja przyrodnicza	Kolejka wąskotorowa	Punkt widokowy
Uzdrowisko		

